

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

CLÍNICA I SANITAT D'ANIMALS SILVESTRES

Coordinació: MENTABERRE GARCIA, GREGORIO

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	CLÍNICA I SANITAT D'ANIMALS SILVESTRES			
Codi	100385			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Veterinària i Grau en Ciència i Producció Animal	5	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	3			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRACAMP	PRALAB	TEORIA
	Nombre de crèdits	0.2	1.3	1.5
	Nombre de grups	8	4	1
Coordinació	MENTABERRE GARCIA, GREGORIO			
Departament/s	CIÈNCIA ANIMAL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials: 30 Hores no presencials: 45			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Castellà/Català			
Distribució de crèdits	1,5 Teoria 0,75 Seminaris sobre temes d'actualitat 0,75 Pràctiques			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MENTABERRE GARCIA, GREGORIO	gregorio.mentaberre@udl.cat	8,3	A concretar directament o mitjançant correu electrònic amb el professor.

Informació complementària de l'assignatura

Prerequisits:

No n'hi ha. No obstant, és convenient que l'alumne hagi cursat i adquirit els coneixements i les competències pròpies de les següents assignatures: biologia, anatomia, fisiologia i benestar animal, malalties infeccioses i parasitàries, les diferents produccions animals, zoonosis, salut pública i bioseguretat, patologia general, propedèutica i anatomia patològica especial i diagnòstic de malalties infeccioses i parasitàries. Així mateix, es recomana cursar l'assignatura optativa Gestió de fauna silvestre i/o coneixements previs (bàsics) de taxonomia de la fauna silvestre autòctona.

Objectius acadèmics de l'assignatura

El principal objectiu d'aquesta assignatura és fer entendre a l'alumne la necessitat d'entendre i aplicar professionalment els conceptes de "salut única" (de l'anglès "one health") i "malalties compartides", així com proporcionar coneixements veterinaris bàsics sobre manipulació, benestar i principals malalties dels principals grups taxonòmics de fauna salvatge (no confondre amb animals de zoològic ni mascotes exòtiques). Aquesta assignatura respon a la creixent evidència de la necessitat de tenir en consideració les malalties i el maneig de la fauna silvestre tant per motius de conservació de les pròpies espècies com des del punt de vista del control de les malalties que afecten al bestiar, els animals de companyia i les persones (zoonosis).

Serien objectius específics d'aquesta assignatura:

- (1) Conèixer la patologia dominant en mamífers, aus, amfibis i rèptils de vida lliure.
- (2) Adquirir nocions i coneixements sobre les tècniques de captura, maneig, transport, alliberament i control de l'estrés en animals salvatges.
- (3) Conèixer les particularitats i limitacions per treballar amb fauna salvatge.
- (4) Conèixer els principis bàsics de la gestió sanitària de la fauna salvatge.
- (5) Identificar i utilitzar de forma autònoma fonts d'informació i normativa específiques d'aquesta matèria.

Competències

Reconèixer les obligacions ètiques en l'exercici de les responsabilitats davant de la professió i de la societat.

Demostrar un coneixement genèric dels animals, del seu comportament i de les bases de la seva identificació.

Demostrar que es coneixen i es comprenen les bases de funcionament de les malalties i altres processos patològics a la interfase home-animals domèstics-fauna salvatge, tenint en consideració l'efecte i les repercussions de i sobre el medi ambient.

Demostrar que es coneixen i es comprenen les normes i lleis de l'àmbit veterinari i els reglaments sobre els

animals, el seu comerç, les seves malalties i la vigilància sanitària.

Analitzar, sintetitzar, resoldre problemes i prendre decisions.

Assessorar i dur a terme estudis epidemiològics i programes terapèutics i preventius d'acord amb les normes de benestar animal, salut animal i salut pública.

Dur a terme de forma segura sedació i anestèsia, així com valoració i control de l'estrés i el dolor.

Recollir, preservar i remetre tot tipus de mostres amb l'informe corresponent.

Tractar i manejar els animals de manera segura i humanitària, i instruir altres persones perquè duguin a terme adequadament aquestes tècniques.

S'inclouen les següents competències de veterinària: CB1, CB2, CB5, CG1, CG2, CG3, CT2, CT3, CT5, CE2, CE3, CE9, CE12, CE14, CE16, CE17, CE18, CE22, CE23, CE32, CE38, CE39, CE40, CE41, CE44, CE45, CE46 y CE47

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEORIA	Eixos metodològics de l'assignatura
01-Presentació, justificació i fonts d'informació	<p>El procés d'ensenyament-aprenentatge de l'assignatura es basa en la premissa de que l'estudiant ha d'aprendre treballant. El professor proporcionarà conceptes i continguts bàsics, així com guiatge cap a fonts on poder aconseguir informació addicional, amb l'objectiu de que el procés d'aprenentatge es desenvolupi de forma eficaç. D'acord amb els objectius de l'assignatura, el desenvolupament de l'assignatura es basarà en les següents activitats:</p>
02-Malalties de la fauna salvatge	<p>Classes magistrals: L'assistència de l'alumne farà que l'estudiant adquireixi els coneixements científics propis de la disciplina, que haurà de completar amb estudi personal i autònom del contingut impartit.</p>
03-Conservació i gestió sanitària. Terminologia	<p>Seminaris: L'assistència als seminaris donarà l'oportunitat a l'alumne d'aprofundir en temes importants i d'actualitat en relació al maneig i la gestió sanitària de la fauna salvatge. Els seminaris tracten sobre temes d'actualitat, amb rellevància i/o implicacions per a la gestió sanitària i ètica de la fauna salvatge. Tindran un format de "cas pràctic", en el sentit de que, amb antelació al seminari, es demanarà als alumnes que busquin informació i es documentin sobre la temàtica del seminari, ja siguin exemples concrets i/o una visió global. Llavors, el dia del seminari, el professor podrà preguntar aleatòriament a qualsevol alumne que expliqui quina informació ha trobat sobre el tema en qüestió. El professor farà valoració de les aportacions, el que formarà part de l'avaluació continuada de l'alumne. Alumnes que no hagin estat preguntats podran intervenir de forma voluntària i, altres que no hagin pogut intervenir per limitació de temps tindran l'oportunitat d'entregar al professor una breu ressenya en paper al final del seminari per a que sigui tinguda en compte a l'avaluació. Finalment, el professor</p>
04-Centres de recuperació	
05-Mètodes de captura física	

06-Tècniques de captura química	<p>farà una explicació magistral sobre el tema el qüestió.</p> <p>Classes pràctiques: L'assistència a les classes pràctiques farà que l'alumne reforci, completi i apliqui els coneixements adquirits a les classes magistrals, així com li permetrà adquirir i/o familiaritzar-se amb habilitats pràctiques que podria arribar a necessitar en el seu futur professional.</p>
07-Maneig postcaptura i fisiologia de l'estrès	<p>Treball d'autoaprenentatge: A més de motivar als alumnes a cercar informació addicional sobre els temes tractats a les classes magistrals, es demanarà als alumnes que preparin escrits sobre els temes triats pels seminaris prèviament a la realització d'aquests. Els alumnes hauran d'entregar aquests escrits abans o durant el propi seminari, tot demostrant que han fet un esforç de cerca i anàlisi sobre el tema en qüestió.</p>
08-Trasllat, marcatge i seguiment d'espècies	
09-Patologia d'ungulats I - Remugants	<p>Pla de desenvolupament de l'assignatura</p> <p>Les activitats pràctiques i d'avaluació seran preferentment presencials, tret de canvis imposats per situacions d'excepcionalitat.</p>
10-Patologia d'ungulats II - Senglar	<p>Sistema d'avaluació</p> <p>Avaluació del contingut teòric (75%): Es realitzarà mitjançant dos examens tipus test amb una sola resposta vàlida (tot i que pot haver varies respostes correctes); un parcial, que comptarà un 25% de la nota final i que es realitzarà a mitjans de semestre, i un final que suposarà un 50% de la nota final. Aquests examens podran incloure preguntes relacionades amb els temes tractats en pràctiques i seminaris.</p>
11-Patologia de lagomorfs	<p>Avaluació dels seminaris (15%): La nota resultarà tant de l'assistència, com de la participació, entrega d'escrits i presentacions en grup.</p>
12-Patologia de carnívors	<p>Avaluació de les pràctiques (10%): S'avaluaran mitjançant l'assistència i l'aprofitament.</p>
13-Patologia d'aus	<p>La nota mínima de teoria ha de ser un 5 per poder sumar a la nota final els percentatges corresponents a les pràctiques i seminaris. En cas contrari, la nota final serà la mitjana ponderada de tots dos examens, sense comptar les notes de les activitats pràctiques i s'haurà d'anar a recuperació. En aquest últim cas, la finalitat de la recuperació no anirà més enllà de poder aprovar l'assignatura, i en cap cas es podrà optar a una nota final superior a notable.</p>
14-Patologia d'amfibis i rèptils	
	<p>Es reserva la possibilitat de començar a aplicar activitats de metodologia d'aula inversa. En aquest cas, cada</p>

<p>15-Patologia de mamífers marins</p>	<p>activitat comptarà 0.1 punts de la nota final que es treurà de la nota de teoria.</p>
	<p>Bibliografia i recursos d'informació</p> <p>-Atkinson, C.T.; Thomas, N.J. y Hunter, D.B. (2008). Parasitic Diseases of Wild Birds. Ed. Wiley-Blackwell, Ames, Iowa.</p> <p>-Begon, M.; Harper, J.L. y Colin, R.T. Ecology (1999). Individuals, populations and communities. Blackwell Science.</p>
<p>PRÀCTIQUES</p>	<p>-Blanco, J.C. (1998). Mamíferos de España. Tomos I y II. Editorial Planeta, Barcelona.</p> <p>-Cooper, J.E. y Cooper, M.A. (2013). Wildlife Forensic Investigation: principles and practice. Ed. CRC Press, Boca Raton, Florida.</p>
<p>(1) "Necròpsia de camp": Dissecció, localització d'òrgans diana i presa de mostres de senglar. (2) Teleanestèsia: maneig de dards anestèsics i sarbatana. (3) Visita al centre de recuperació de fauna salvatge de Vallcalent (Lleida)</p>	<p>-Fairbrother A.; Locke, L.N. y Hoff, G.L. (1996). Noninfectious Diseases of Wildlife. Ed. Iowa State University Press, Ames, Iowa.</p> <p>-Gavier-Widén, D.; Duff, J.P. y Meredith, A. (2012). Infectious diseases of wild mammals and birds in Europe. Wiley-Blackwell, West Sussex, UK.</p> <p>-Grasse, P.P. (1982). Manual de Zoología. Vertebrados (tomo II). Ed. Toray-Masson, Barcelona.</p>
<p>SEMINARIS (sobre temes d'actualitat, a triar, que poden anar variant amb el temps)</p>	<p>-Hudson, P.; Rizzoli, A.; Grenfell, B.; Heesterbeek, H. y Dobson, A. (2002). The Ecology of wildlife diseases. Oxford University Press.</p> <p>-Jacobson, E. (2007). Infectious Diseases and Pathology of Reptiles. Color Atlas and Text. CRC Press, Boca Raton, USA.</p>
<p>(1) Vigilància sanitària de la fauna salvatge: marc legal, normativa, organització, particularitats, malalties emergents... (2) Casos clínics de centre de recuperació de fauna salvatge autòctona. (3) El fenomen del senglar urbà. (4) El paper de la fauna salvatge en l'epidemiologia de la tuberculosi. (5) La superpoblació d'ungulats: conflictes, gestió ètica i oportunitats. (6) Fonts d'informació.</p>	<p>-Kanpp, A. y Affre, A. (2007). A briefing paper on marking techniques used in the control of wildlife in the European Union. A: TRAFFIC Europe Report for the European Commission. Brussels, Belgium.</p> <p>-Palomo, L.J.; Gisbert, J. y Blanco, J.C. (2007). Atlas de los mamíferos terrestres de España. Dirección General para la Biodiversidad – SECEM – SECEMU, Madrid.</p> <p>-Samuel, W.M.; Pybus, M.J. y Kocan, A.A. (2001). Parasitic Diseases of Wild Mammals. Ed. Iowa State University Press, Ames, Iowa.</p> <p>-Silvy, N.J.; Lopez, R.R. y Peterson, M.J. (2012). Techniques for marking wildlife. A: The Wildlife</p>

Techniques Manual. Silvy, N.J. (ed.). The Johns Hopkins University Press, Baltimore. Pp. 230-257.

-Thomas, N.J.; Hunter, D.B. y Atkinson, C.T. (2007). Infectious Diseases of Wild Birds. Ed. Blackwell Publishing, Ames, Iowa.

-Williams, E.S. y Barker, I.K. (2001). Infectious Diseases of Wild Mammals. Ed. Iowa State University Press,

Ames, Iowa.

-Wright, K. M. y Whitaker, B. R. (2001). Amphibian Medicine and Captive Husbandry. Krieger Publishing Company. Malabar, Florida.

-American Association of Zoo Veterinarians (AAZV). <http://www.aazv.org>

-Asociación Herpetológica Española (AHE). <http://www.herpetologica.es>

-European Wildlife Disease Association (EWDA). <https://ewda.org/>

-Organización Mundial de Sanidad Animal (OIE). <http://www.oie.int>

-International Society for Infectious Diseases (ISID). <http://www.isid.org/>

-ProMED mail. <http://www.promedmail.org/>

-Sociedad Española para la Conservación y Estudio de los Mamíferos (SECEM). <http://www.secem.es>

-Sociedad Española para la Conservación y el Estudio de los Murciélagos (SECEMU). <http://www.secemu.org/es>

-Sociedad Española de Ornitología (SEO). <http://www.seo.org>

-Wildlife Disease Association (WDA). <http://www.wildlifedisease.org>